

SVARTLÅ - EN FÖRETAGSAM BY SOM VÄNDER TRENDEN

Av Anna Bergström, Svartlå

Svartlå har på bara några få år skapat en positiv spiral som fortsätter uppåt, med egen skola, fri barnomsorg, matservering och företagshotell i gemensam regi. 2009 utsågs Svartlå till Årets by i Bodens kommun.

När den kommunala skolan lades ner, då samlade svartlåborna alla krafter. På demokratisk och systematisk väg lyckades man driva igenom starten av friskolan Tankeborgen Svartlå Fria, som nu är hjärtat i byn och bidrar till att familjer stannar och flyttar in till Edeforsbygden.

Skolan startades hösten 2008 med undervisning upp till sjätte klass. I samma fastighet finns även förskola (dagis) och fritidsverksamhet i egen regi. Skolbespisningen har numera också servering för allmänheten. Tankeborgen har 14 anställda och är därmed byns största arbetsplats.

Fri barnomsorg

Man har valt att ha kostnadsfri barnomsorg. Under läsåret 09/10 betalar man till och med 10 000 kronor per barn till nya familjer som skrivs in i skola eller förskola. Pengarna betalas ut när barnen har varit i verksamheten i ett år.

Detta gör man för att visa att barnen betyder mycket för skolan och bygden och för att ge ytterligare ett skäl att flytta hit. Pengarna ses som en marknadsföringsinsats och tas inte från skolans budget.

*Utställning sommaren 2009 hos
Bo Jakobsson och Kerstin Hübinette.
Foto Bo Jakobsson*

Koppling mellan företag och skola

En skola med företagsamhet, natur och kultur som ledord, företagande som en naturlig del i läroplanen och nära koppling till byns 35 företag, borgar för att barnen i Svartlå växer upp till individer som ser möjligheter och kan fortsätta att utveckla vår bygd.

Ytterligare en koppling till bygdens näringsliv är det nyöppnade företags-hotellet Tanken, som ligger mittemot skolan. Här huserar tre företagande

föräldrar samt två föräldrar som arbetar och studerar på distans. Här har också Tankeborgen ett arbetsrum.

Föreningsliv och sammanhållning

I Svartlå finns ett starkt föreningsliv med utbud för de flesta smaker och åldrar. Omkring tio föreningar erbjuder allt från musik och fotboll för barn och ungdomar till skoter, frikyrkor, överlulebondska, bagarstugeverksamhet och

byutveckling. Navet i föreningslivet är byaföreningen som äger och driver byalokalen, och den ekonomiska föreningen, SSEK, Svartlå-Sandträsk Ekonomisk förening, som driver Tankeborgen och företagshotellet. Idrottsföreningen har ett nära samarbete med Harads och Bredåker genom Älvdalen United.

"Svartlårännet" Foto Anna Bergström

Sammanhållningen i Svartlå är god, med många gemensamma aktiviteter. Några exempel är den årliga sommarfesten, då de senast födda barnen premieras med varsitt svartlåsmycke, det spelas ko-bingo och hålls SM (Svartlå-Mästerskap) i kubb. En naturlig mötesplats är också skolan där man förenar nytta med nöje vår och höst då man städar, krattar, grillar och skrattar. För att inte tala om den årliga pimpeltävlingen i Mört-

viken eller rinkbandymatchen där alla åldrar deltar.

Svartlåbornas förhoppning är att deras satsningar ska gynna hela Edeforsbygden. Ju fler som bor här, oavsett i vilken by, desto fler handlar, tankar och nyttjar annan samhällsservice så att den kan bibehållas och utvecklas.

Svartlå-fakta

Antal hushåll:	130 st
Antal invånare:	253 pers
Antal företag:	35 st
Medelålder:	39,9 år
Elever t o m klass 6:	30 st
Förskolebarn/dagis:	20 st

"Pimpelmys" Foto: Maria Sundén

Gungande barn. Foto Jennie Nilede/Jepix